

Winterpopulaties van Canadese

Project Honker

De Canadese Gans, *Branta canadensis* is een soort van Noord-Amerikaanse oorsprong die in de 17de eeuw geïntroduceerd werd in Europa. Momenteel zijn er in West- en Noord-Europa overal halfwilde populaties. Die ontstaan uit gekweekte vogels die beginnen te broeden in het wild. In 1993 werd in Vlaanderen een project opgezet dat de soort bestudeert, beter bekend onder de naam 'Project Honker'. Het wordt momenteel gecoördineerd door Vlavico vzw, in samenwerking met het Instituut voor Natuurbehoud en de Belgische Ringdienst. Aan dit project werken tientallen vrijwillige ornithologen mee. Het doel van het onderzoek is een betere kennis van aantallen en verspreiding, maar ook van de ecologie en verplaatsingen van de soort.

Wintertellingen in Vlaanderen

De overwinterende Canadese Ganzen in Vlaanderen worden normaal gezien niet aangevuld door migrerende exemplaren uit bijvoorbeeld Zweden, Finland en Noord-Duitsland. Onze winterpopulatie kan

duch beschouwd worden als de totaalpopulatie. Een winterpopulatie is samengesteld uit een aantal broedparen en een groep nog niet broedrijpe vogels, minder dan twee of drie jaar oud. In het kader van Project Honker werden tijdens de winter 1995/1996 voor de eerste maal twee simultane tellingen van pleisterende Canadese Ganzen georganiseerd in Gent en wijdere omgeving (500 km²) (Anselin & Geers, 1996). Vanaf de winter 1996/1997 werd het telgebied uitgebreid tot geheel Vlaanderen en wordt slechts op één vaste namiddag geteld, eind januari of begin februari. Alle tellers controleren een welbepaald gebied en noteren alle waarnemingen tussen 14h en 16h in de namiddag. Door de telperiode zo kort te houden worden dubbelwaarnemingen zoveel mogelijk vermeden.

Resultaten van de laatste wintertelling: 3 februari 2001

In dit overzichtje gaan we even in op resultaten van de laatste simultane wintertelling die doorging op zaterdag 3 februari 2001. In het totaal namen 63 vrijwillige ornithologen aan deze telling deel. Het grootste deel van Vlaanderen en Brussel werd

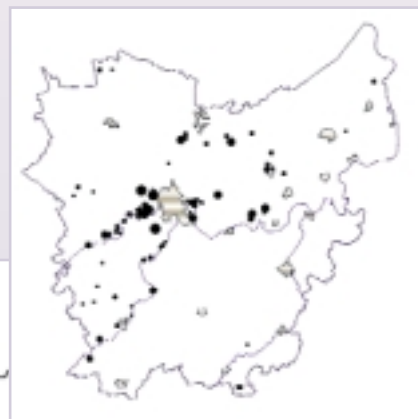
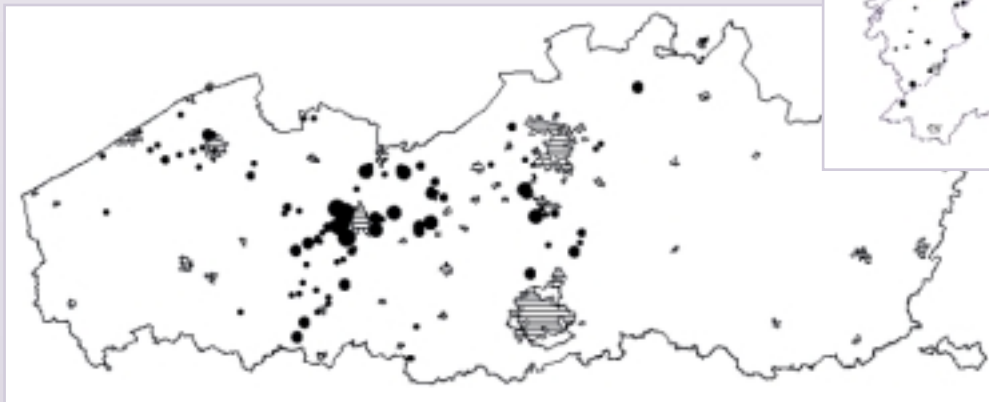
onderzocht, enkel in de omgeving van Kalmthout en in enkele (minder belangrijke) gebieden in het Gentse werd niet geteld, zodat we kunnen aannemen dat de cijfers een goed idee vormen van de aanwezige aantallen. In de provincie Limburg werd niet geteld gezien er daar nog nauwelijks Canadese Ganzen voorkomen.

In het totaal werden 5217 vogels geteld. Daarvan kwamen er 3130 voor in het Gentse en wijdere omgeving (inclusief Krekengebied), 736 in de Leie- en Scheldevallei ten zuiden van Gent, 17 rond Geraardsbergen (Dender-Markevallei), 291 in de polders en de zone Brugge-Beernem, 100 in Antwerpse en de Kempen, 491 in Waasland en Klein-Brabant, en 452 in de driehoek Brussel-Mechelen-Leuven.

In het Gentse zaten de grootste concentraties ten westen van de stad (Vinderhoute-Drongen-Bourgoyen-Ossemeersen) metgroepen tot 444 ex., maar ook in de Kanaalzone (272 ex.), Zwijnaarde (235 ex.), de Kalkense Meersen (195 ex.) en Beervelde-Put Renardeau (180 ex.) zaten grote groepen. In de Schelde-

Om de evolutie van de aantallen te volgen, plannen we opnieuw een Honkertelling in 2002. Die gaat door op **zaterdag 2 februari 2002** tussen 14h en 16h. Honkertellers, hou die datum alvast vrij!

Figuur 1: Overzicht verspreiding van de Canadese Gans in Vlaanderen tijdens de wintertelling van 3 februari 2001

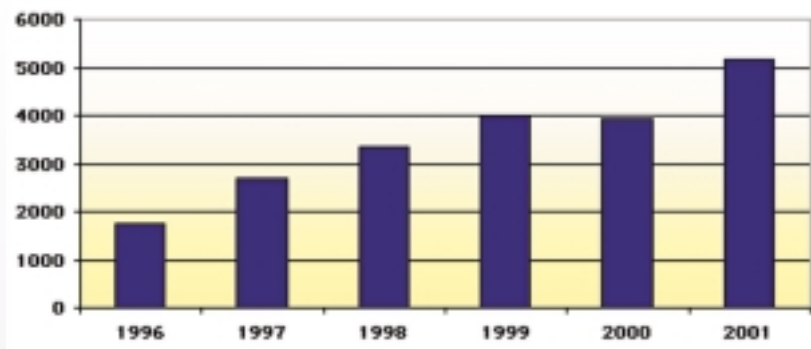

Figuur 2: Detail verspreiding Oost-Vlaanderen

Ganzen in Vlaanderen

en Leievallei ten zuiden van de stad zaten de grootste groepen te Astene (158 ex.), ten zuiden van Oudenaarde (90 ex.), te Berchem-Kluizen (87 ex.) en te Zingem (80 ex.). In het Brugse waren nergens hoge aantallen. De grootste groep zat aan de Put St-Pieters bij Brugge (108 ex.). Ook in het Antwerpse werden er niet zo veel vogels gezien tijdens de telling. De meeste exemplaren zaten in het gebied van de Kleiputten van Rijkevorsel (73 ex.). In het Waasland waren de Polder van Niel (109 ex.) en het Noordelijk Eiland (148 ex.) de gebieden met hoogste aantallen. In de driehoek Brussel-Mechelen-Leuven zat de grootste concentratie bij Fort Breen-donk (216 ex.). Voor een overzicht van alle tellingen verwijzen we naar de overzichtkaart voor Vlaanderen (Fig. 1) en de detailkaart voor Oost-Vlaanderen (Fig. 2).

Een gedetailleerd verslag met een overzicht van de aantallen per gebied en vergelijking met vorige jaren is in de maak en zal weldra naar alle tellers verzonden worden. Deze infor-

Figuur 3: Aantal Canadeze Ganzen in Vlaanderen tijdens totaalstellingen in de periode 1996-2001

matie komt ook op de website van het IN (onder Broedvogels bij Project Honker). Een snelle vergelijking van de totaalaantallen van de vorige jaren (Fig. 3) toont aan dat de aantallen duidelijk gestaag toenemen

Dankwoord aan de tellers

De hier gepresenteerde resultaten zijn het resultaat van het harde en aanhoudende telwerk van heel wat vrijwillige veldornithologen. Hierbij wens ik alle individuele medewerkers

nogmaals hartelijk te danken voor hun medewerking, en in het bijzonder enkele plaatselijke 'organisatoren' die ervoor zorgden dat hun 'regio' goed geteld werd: Marieke Berkvens (Kleiputtengebied Rijkevorsel), Hildegarde Van den Camp (Linkeroevergebied), Nico Geiregat (Schelde-Leie), Frank De Scheemaeker (Brugse) en Willy Beullens (Mechelse).

Anny Anselin

